

21 Februarij

De uitgave des Tijdschrifts geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het Tijdschrift is: ad D. 100,- regel; nietwonderd Nedervlissche Geboorte- en Doodtafel ad D., betaale 55 Ct. voor de leere plaatsing. Men abonneert zich, bij alle boekhandels en Pionierscureurs in het Rijk. Brieven franco.

Ware dit de oorspronkelijke aard onzer natie, wij zouden onze pen niet verstompen om haar wakker te schudden. Onze pogingen zouden wanhopend zijn. — Doch (en zie daar wat ons werken doet en hoop geeft) het is de natuurlijke toestand van den Nederlander niet; de geschiedenis leert, geheel Eüropa getuigt het. De Nederlander van voorheen was de man van menschen- en burger-waarde, de man van handelen, de man van verachting van wifkehnoedigheid, van overwinning van zwaarigheden. Het zijn alleen de gevolgen der Fransche overheersching, en de invloed eener alle burgerkracht en bewustzijn doordringende grondwet, die hem in eenen exceptionelen toestand plaatsen. — Wij speculeren op de nog sluimerende overblijfselen van den ouden aard onzer natie. Wij hopen dat die, bij algemeene inspanning, nog voldoende zullen zijn, om het yuk af te werpen, welke drukking die verdo-

ving, die krachteloosheid te wijten is. En zoo dat eens afgeworpen is, dan voorzien wij, dat de Nederlander weder vrij ademende, weder zijne krachten kunnende oefenen, langzamerhand zal terugbekomen die zelfsbewustheid, zelfsvertrouwen, mensch- en burger-waarde, welke de waarborg is van alledadigheid, vooruitgang en stoffelijke welvaart eener natie.

Welnu, de menigte reeds ingekomene petitiën bewijst dat wij en anderen niet te vergeefsch vertrouwd op de overblijfselen van onzen ouden volksaard. Eere hem, die het ijs braken. Doch de tijd van werken is niet voorbij; zij vaagt eerst aan. Gij burgers! die nog achterbleeft, volgt hen, die u voorgingen. Wij herhalen het, het is de plicht van den burger, *quid individu*, het is de plicht van den burger, *onaangezien welke verplichtingen daarbuiten op hem rusten*.

Zoo gij nog twijfelen mogt, dan verwijzen wij u naar de aankondiging der brochure *Nu of Nooit*, welke tegen 10 cents bij alle boekverkoopers des rijks te bekomen is, want de lezing derzelve bevelen wij u ten sterkste aan.

NIEUWSTIJDINGEN.

OOST-INDIE.

BATAVIA, den 25. September. Door Zr. Ms. brik de *Postilion*, onder bevel van den luitenant ter zee van de 1ste klasse J. R. Cambier zijn, gedurende eenen togt van Makassar naar Boeton, op den 17. Augustus j. op het zuid-einde van geweld eiland, drie groote en drie kleine roovers-prauwen ontmoet en vervolgd. Dertig prauwen, welke opgepropt met menschen waren en van welke de grootste ten minste dertig en de kleinere twintig à zestien riemen voerden, zijn, na gedurende vrij geruimen tijd door het gesicht van Zr. Ms. brik te zijn begroet geworden, ten laatste door windstille begunstigd aan het hen vervolgend oorlogsvaartuig ontkomen, doch niet dan na door dezelfde gesicht veel te hebben geleden, zoo als bleek uit de verwarring, welke dikwerf aan boord der rooversvaartuigen ontstond, uit het onregelmatig roeien der roovers, en het meermalen over boord werpen van liken, hetgeen ook later genoegzaam is bevestigd geworden door het van den sultan van Boeton ontvangen bericht, volgens hetwelk de roovers een hunner groote prauwen in zinkenden staat, verlaten hadden, welke later door inboorlingen van Boeton opgevischt en verbrand was geworden.

In den namiddag van den 10. dezer, is te Passer Gedé, in de nabijheid van Djoeokarta, een hevige brand ontstaan, waardoor ruim 600 huizen van inlanders, zijn in de asch gelegd.

De berichten omtrent de verwoestingen der cholera in Kaboul luiden alkerreurengst; er was gebrek aan handen om de dooden te begraven. De ziekte woedde ook onder de aanzienlijken en zelfs in het paleis van den Emir, van wien een neef gestorven is. Daarbij waren diefstal, roof en misdaad aan de orde van den dag.

ENGELAND.

LONDEN, den 14. Februarij. Een jongeling aan boord van een te Calcutta liggend schip ontving voor eenigen tijd een pakje, waarvoor hij 24 aan port moest betalen. Toen hij het openbrak, vond hij niets dan een dagblad van Londen, 't welk een vriend hem had gezonden, meenende, dat hij nog in het Catharinedok lag. Het schip was jottusschen uitgezeild, en de dikke brief werd hem naar Hobart Town en Sydney, in Australië, van daar naar Bombay, Madras en Calcutta, vervolgens naar Mauritius en weder terug naar Calcutta gezonden, alwaar dezelfde hem bereikte, na 30,000 Eng. mijlen te hebben afgelegd en 20 maanden onderweg te zijn geweest.

Uit een nauwkeurig staal blijkt dat de Engelsche marine thans honderd en zeven aanvaartuigen, tezamen van ruim 20,000 paardenkrachten, telt.

BELGIE.

In de puinen van S. Baels-Abdij, te Gent, worden de gravingen voorgerijst, er zijn reeds elf grafstenen ontdekt geworden, doch zonder meldenswaardige nieuwe bijzonderheden opleverend te hebben.

Te Rollegem (West-Vlaanderen) is dezer dagen in den ouderdom van 103 jaren overleden Maria Josepha van Noste, weduwe Mariage. Zij heeft tot het laatste oogenblik alle hare geestvermogens behouden: zij had bijzonder een zeer goed geheugen en nam dikwijls behagen de rezen van haren ouden met degene van haren jongen tijd te vergelijken.

Den 10. dezer is te Gedinne, provincie Namen, brand ontstaan. Twee huizen zijn een roof der vlammen geworden met al de meubelen, eetwaren, granen, een varken en een-en-twintig runderen.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 17. Februarij. De afdeelingen van de Tweede Kamer hebben Zaterdag zich weder bezig gehouden met het nader onderzoek van de ontwerpen van wet, nopens het atem- en kiestregt. De centrale afdeeling is vergaderd geweest over de voordragt wegens de geneeskunde. Heden is zij weder bijeengekomen. Al de afdeelingen hebben heden een zaauwag gemaakt met het onderzoek van het voorstel nopens de herziening van de Grondwet.

Den 10. Februarij is van den Rijkelder naar zee gezeld: Z. M. schooner de *Lamier*, luit. ter zee 1ste kl. P. Bruining, naar de kust van Guineë.

LEIDEN, den 18. Februarij. Alhier zijn sinds eenige dagen drie onderscheidene petitiën in onderscheidene kammingen in omloop. De verspreiding der brochure: *Nu of nooit* in onze stad schijnt velen de oogen geopend te hebben, die vroeger het gewigt der zaak zoo niet doorgrond hadden.

Ingezonden Stukken.

Pun-deling te Buerblit.

Drie achtereenvolgende Zaturdagen, en wel op den 8. en 15. dezer, hebben wij in de *Middelburgsche Courant* een art. nopens de pun-deling te Buerblit gelezen. Dezelve waren van verschillende aard en strekking; wij zullen om der impartheid willen noch het een noch het andere als ernstig beschouwen. Doch zooveel is zeker, dat het tweede derde artikel daarin overeenstemmen dat een derde (1/3) van het geringe loon, van de arbeiders door en ten behoeve van den Burgemeester te Buerblit, wegens geneeskundige prestaties, te ingevorderen, zodat de Puntdelverij daarvan een belangrijk voordeel (of winst) heeft opgeleverd, en dienvolgens zijne materiele belangen bevordert; — het is dan ook daarom dat wij ons met al die toltellingen en toewassingen van eere zij die eere enz., door den Heer Predikant dr. WAAL, gradaal, volstrekt niet kunnen vereenigen. Maar dezelfde veelte beschouwen, als onoverdrijf en ongepast, want waarom zooveel ophel van een zakk gemaakt, die bij toelating, door zijn gesponsen eigenbelang gekenmerkt wordt.

Wat ons belangt het verschil tusschen den Heer Predikant I. dr. WAAL, en de redactie van het tweede artikel, nopens het aannemen van werkvolk, dat al of niet hij den heer G. G. VAN ALSTENA schuldig stond, willen wij niet beslissen, welke dezer twee artikelen, de afgeheele waarheid bevat, maar behouden ons voor, om deswege een nauwkeurig onderzoek te doen, en daarop nader terug te komen.

Alvorens wij evenwel deze sluiten, voelen wij ons gedrongen, om den Heer Predikant I. dr. WAAL, in dezelfde belang, en in dat der verdrag zijner gemeente, hoederlijk aan te raden, om zich voortaan van zootanig geschrift in publieke bladen te onthouden, want is het voor den eeren wel, het is voor den anderen twaalfte veroorzaakt ontevredenheid, die al dikwerf den grondslag legt tot afkeer en haat, en welk niet kan de Predikant dan nog sichten, wanneer hij de achtung en liefde zijner gemeente mist, waardoor het vertrouwen begint te wankelen; hoe lichtvaardig, indien wij het zoo eens noemen mogen, waagt zich den Evangelie-Dienaar dan niet, om den naam te krijgen dat hij regeert wil, of liet andere woorden gezegd, dat hy wil, dat zijn haan koning kraaye en hiervan moet hij, in zijn belang, wil hij waarachtig Evangelie-Dienaar zijn en als zoodanig geacht worden, den minnen schijn vermijden, en dienvolgens der nederigheid zoeken te betrachten.

VLISSINGEN, 20. Februarij 1845.

EEN WOORD AAN DEN KONING.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

Deze verontrustende stelling wordt niet wederproken door de schijnbare kalmte, welke men hier en daar meent op te merken. Zoo het kalmte heeten mag, het is de stilte, die den storm voorafgaat. De behendige Staatsman, geholpen door de aan hem cijnbare dagbladen, zal er ligt in slagen enkele onnadependen tijdelijk in slaap te wieden. Het kost luttel moeite, eenige winingen, inzonderheid, die tot het handelrijvend publiek behooren, een wijle bezit te houden, hunne aandacht te verschalken, en te lokken naar ingewikkelde geldspeculatiën, waarin zij middel en doel vinden voor hunne bedrijvigheid. De zoogenaamd rustig onverschillige stemming der Amsterdamsche Beurs, waarop een kortzigtige Staatkundige zich zoo zeer te goed doet, en welke toch slechts dient, om de gemoeienden in de Provinciën nog meer te verbitteren, vermits men het verschijnsel verkeerdelijk verklaart, — die stemming is geraderlijk nog een poos tijd te onderhouden. Maar, zoo de ondervinding de broikbaarheid van dergelijke kunstmidelen aantoonde, zij leert tevens, dat zij niet geheel onfeilbaar zijn, noch baten op den duur. Eene belangrijke, en zeer list mogelijke, wending in den cours der schuldbrieven, eenige treffende verliezen, de ontbinding van enkele voornamen huizen, — en de handel wordt wakker; hij komt tot het besef van zijnen toestand; klimt op van de gevolgen tot de oorzaken; — en de zins hoog geroemde, rustig onverschillige stemming verandert in een orkan, te gevaarlijker naar mate die door meer stoffelijke belangen gewekt en gedreven wordt.

Voor die schijnbare rust zoekt de spitsvindigheid nog een ander bewijs. Hoe? — vraagt zij — indien de Natie zich inderdaad te beklagen had, en eene herziening harer grondwettige instellingen begeerde, zou zij niet in grooten getale optreden met verzoekschriften, door duizenden ondertekend? — Wie sluitst vraagt, toont zich een vreemdeling te zijn. Het Volk van Nederland petitioneert niet. Het licht niet in den aard van het Nederlandsche Volk, om, in navolging zijner meer beweeglijke naburen, de stille woning te verlaten, voor staatkundige bemoeijingen. Doch het ligt in zijnen aard, om met onuitputtelijk geduld te dragen en te lijden, tot dat de man van het leed is volgekomen. Maar het, ligt bovenal in zijnen aard, zich aan Oranje vast te hechten, en van Oranje uitkomst te verwachten. Want het behoort tot zijne vroegste overleveringen, dat Oranje te allen tijde met het Volk was, en de regten van het Volk wist te handhaven tegenover de wilsleiden, die zich zelve hooger stelden dan het heil des Vaderlands.

Men vergisje zich derhalve niet in de gevolgtrekking. Slechts een zeer gering deel van de grieven der Natie wordt in verzoekschriften medegedeeld of door petitiën uitgedrukt. Wie uitsluitend het groot aantal der laatste, als eenigen maatstaf voor den algemeenen toestand onkende of verlangde hij zou zijn als de dwaas, die aan het verwoestend vuur niet geloofde, omdat die uitgebarsten vlam de redding van het gebouw onmogelijk heeft gemaakt. Wanneer het Volk, heijz door de onedelmoodige uitbarsting van rooiegeplaatte Staatsdienaren heijz door de gelukkige pogingen van talentvolle volksleiders, eindelijk gebrege werd tot de onnatuurlijke inspanning van algemeen voor zijne belangen te petitioneren, in dat geval zou het niet te laat

kunnen zijn om aan den inhoud van het verzoek te voldoen.

KONING van NEDERLAND! In dit oogenblik van angstige bekommeris vestigt de Natie hare hoop op U, en smeekt oetmoedig eene tijdige afwending van het onheil, dat haar dreigt. Op den hoogverheven ziele geplaatst, bespeurt gij wellicht aan uwen voet de roersels niet, die weerscheppen in de beweging der dingen. De gedachte van eenigen afwijking van het heil der Natie, van het welzijn van uwe getrouwe onderdanen geplaatst, en het is hun reeds te veel geluk, Oranje van zijn Volk te vervreemden. En toch wil en kan de Natie de banden niet loslaten, die haar zoo innig aan het dierbaar Huis verbinden. Toen de onvoorzigtige brief, aan de Verteenwoordiging de gunst ontzegde van tot uw troon te naderen, riep zij een oogenblik verslagen uit: «Hoe! WILLEM van ORANJE, wien onze borst bij Hasselt en Leuven tot schutsmuur diende, — wien wij het bloed onzer zonen «willig afgeven», — tot behoud van ons land, en kroon, nog onlangs, de «armste wezen, haar» loslaten, penning, een offer brengt, — hoe! WILLEM van ORANJE zou weigeren de «wezen» schen van zijn Volk te verstaan! Maar zoo groot was de ghechtheid, zoo onwankelbaar het vertrouwen, dat de eigen mond, als in denzelfden adem het antwoord gaf: «Neen — het komt eener onnadepende. Staatkundig, len «laste, maar het hart van onzen Koning is vreemd aan «die daad!»

Aldus denkt en gevoelt de Natie, en zal blijven denken ten einde toe. Hoosere geschiedt, noch leeft in aller bezem de hoop, dat in de ure des gevaars, Oranje voor en met zijn Volk zal zijn. De plechtige sterfenswoorden van den Christelijken Vorst, Heere God, was myner ziele en dit arme Volk genadig, — woorden, die van geslacht tot geslacht overgegaan, onuitwisbaar in alle herten zijn gegrift, — zij hebben ten eeuwigen dage het verhoor bezeugd, dat door zijn Nazat niet bekoft of verbroken zal worden.

CORRESPONDENTIE.

Het artikel uit Amsterdam, getiteld: «Eenige welgezinden, zoowel voor hem als voor Vorst en Vaderland», kan niet geplaatst worden, zijnde hetzelfde geheel aan persoonlijk belang toegewijd.

— Plaatsgebrek alleen heeft ons tot heden belet het artikel: «Gedachten enz.» op te nemen in het volgend N°. zullen wij hetzelfde mededeelen, ons voor uwer dergelijke stukken aanbiedende houdende.

— Ook in het volgend N°. het vervolg der Ministeriele Catechismus.

— Het stuk: «Een woord enz.» zal geplaatst worden.

— Van het artikel getiteld: «Een vriend enz.» zal melding worden gemaakt. Wij verwachten het ons toegezegde, en zullen aan het verlangen voldoen.

— «Oranje en Nederland!» kan niet opgenomen worden, daar de versmaat nog al iets te wenschen overlaat. Over eenige andere stukken nader.

Advertentien.

§ § Een WINKELHUIS te Kopp of te Huur, staande op het beste gedeelte der Stad. Adres bij den Uitgever dezer Courant.

Heden is de **TWEDE DRUK** van

NU OF NOOIT; EEN ERNSTIG WOORD

AAN

ALLE GEZETEN BURGERS

VAN

NEDERLAND,

bij **BLUSSE en VAN BRAAM**, te Dordrecht, van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld a 10 Ct.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 20. Februarij. Seder den 18. dezer zijn alhier te roede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Martha, J. Allen, Teweij, porcelijn en aarde.

Naar zoo:

Van Rull, laatz van Tonnemans gezeld:

Blomster, P. Marshall, Oostend, manufaktur.

Gisteren met des middag is uit zee tenoemde geretourneerd Z. M. stoomschip Corberus.

MIDDENPRIJZEN

van de volgende artikelen te Middelburg,

20 Februarij 1845.

De Nederlandsche mudd.	De Nederlandsche mudd.
2 J. Zeeuwsche Tarwe 1 8.50	Zomergerst 1 5.60
1 dito dito 7.80	N. W. dito 4.40
N. dito dito 6.35	N. W. Gr. Erwten 5.50
1 J. Walch. dito 9.00	Z. dito 5.00
1 dito dito 8.50	W. Witte dito 5.00
Nieuwe dito 6.60	Witteboonen 8.00
O. Rogge 5.50	Sfr. dito 4.00
N. Rogge 5.00	N. W. Paardenboonen 4.00
W. Koolzaad 5.00	W. Z. dito 5.00
Zomer. dito 8.00	Haspelie 4.00
St. Joodland dito 8.00	Patentolie 4.00
Rijst 12 34.00	Lijnolie 34.00
Beekweit 4.40	Raspokoek 1 10.00
Zomerzaad 8.50	Lijnkoek 2 9.00
Wintergerst 4.40	

To Vliissingen, bij A. W. VAN BIEREN.